

בית משפט השלום בחיפה

נ' משרד הביטחון/אגף השיקום

בפני ועדת ערר לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959
 יו"ר הועדה כב' השופטת אילת דגן
 חבר הועדה - פרופ' איתן פלדי
 חבר הועדה - מר דוד לוקוב

המערער

נגד

המשיב

משרד הביטחון/אגף השיקום

פסק דין

1. למנינו ערעור על החלטת המשיב מיום 29/07/10, בה הוחלט כי אין קשר בין מצב בך שמאל לחבלה מ04/95.
2. המערער, יליד 1968, התגייס בשנת 87 בפרופיל 97 ושרת כלוחם בגדוד 244. משנת 1994-2003 שרת כנהג ולוחם קרבי בשטחים.

טענות הצדדים

3. לטענת המערער, במהלך השירות באפריל 1995 כשרץ במהלך ירי במוצב קבטיה, נתקל בבזנט, נזק קדימה נפל ונפגע בברך שמאל.
4. המערער, טופל שמרנית אך בגין תופעות של נעילת הברך וסבל מתמשך עבר ביום 1/11/95 ארתרוסקופיה בברך שמאל, ומיום התאונה נשאר במעקב אורתופדי ורפואי כשהוא מטופל בפיזיותרפיה ומשככי כאבים.
5. המערער תמך ערעורו בחוות דעת ד"ר קרת לפיה עובר לחבלה מ 1995 לא סבל מחבלה או נזק לברך שמאל. כל הבעיה הופיעה אך ורק במהלך השירות. קיים דוח פציעה (ת/3) כשהעדר תאריך על הדוח לא שולל את הפציעה שארעה ב95 עליו חתומים מפקדיו הישירים. אין כל הסבר אחר למצב הברך. בחוות דעת משלימה מציין המומחה כי בתיקו הרפואי הצבאי קיימים רישומים למכביר אודות הפגיעה – ביחידה, בבי"ח נהריה, ברמב"ם ובבית הבראה צבאי. כל ההזמנות לארתרוסקופיה נוספת ניתנו לאחר התאונה בגלל הימשכות הכאבים והאפשרות לנוק תוך ברכי. הקרע של ה ACL שאותר בארתרוסקופיה לא נוצר יש מאין והינו תוצאה בלעדית של התאונה.

בית משפט השלום בחיפה

ני משרד הביטחון/אגף השיקום

6. מלבד תצהירי המערער (ת/4, ת/5), הוגש מטעמו תצהיר ד"ר סגל (ת/2) המאשר את חתימתו על דו"ח הפציעה. הרופא מצהיר כי בגלל השנים שחלפו לא זוכר את המקרה, אך אם כתב בדו"ח הפציעה כי הוא מולא על ידו רטרואקטיבית ע"פ מסמכים מתיקו הרפואי, הוא לא היה כותב זאת אלמלא עמד בפניו התיק הרפואי לרבות המסמכים המתייחסים לאותה פגיעה המוזכרת בדו"ח.
7. כן צורף תצהיר יוסף אסעד (ת/1) ששרת עם המערער במועד הרלבנטי לפציעה הנטענת. הוא מעיד כי לא ראה את הנפילה עצמה אך זכור לו כי התלונן מיד לאחר הארוע שנפגע במהלך ההקפצה ברגלו ולמיטב זכרונו אף עבר ניתוח בברך מספר חודשים לאחר מכן.
8. במהלך דיון מקדמי שנוהל בפנינו הוסיף המערער, באישורנו, עילה של נזק ראייתי לפיה מאחר והרופא הצהיר כי מילא את דו"ח הפציעה על בסיס מסמכים שהוא ראה, ומסמכים אלו לא הומצאו למערער, נגרם למערער נזק ראייתי.
9. לטענת המשיב, החלטתו ניתנה כדין והיא מבוססת על התיעוד הרפואי וחווות הדעת המייעצת של ד"ר בלנקשטיין מיום 10/05/10 לפיה אין קשר סיבתי בין החבלה לבעיה בברך שמאל. דו"ח הפציעה נכתב רטרואקטיבית וללא תאריך. אין שום רישום בתיק הרפואי אודות הפגיעה. אין רישומים לפני הניתוח ואחריו. יש מספר הזמנות לביצוע ארתרוסקופיה חוזרת.
10. בחוות דעת משלימות שהוגשו במסגרת ההליך דן, מבהיר המומחה כי – בארתרוסקופיה שבוצעה ב 95 נמצא נזק סחוסי קל שכיח שמופיע ללא סיבה או כתוצאה מ-malalignment של הפיקה. צילומי ברך שמאל מיום 19/12/96 נמצאו תקינים ללא סימני שחיקה. אילו היה נזק ביום האירוע הברך הייתה מתנפחת והתובע לא היה מסוגל להתהלך, היה מופנה מידית לחדר מיון. דו"ח הפציעה הרטרואקטיבי ללא תאריך מעמיד סימני שאלה. מדובר באיש קבע המכיר את המערכת ויודע כי דו"ח פציעה צריך להיות ממולא סמוך לאירוע עם תאריך מדויק. עיון חוזר בתיק הרפואי אין שום רישום על חבלה או כאב בברך שמאל. הרישומים מתאריכים 04/04/95 09/04/95 10/4/95 מדברים על כאבים במרפק ימין וכאבי גרון ללא שום אזכור לכאבים או בעיית ברך.

בית משפט השלום בחיפה

ני משרד הביטחון/אגף השיקום

דין והכרעה

11. השאלה היחידה העומדת להכרעה היא אם היה או לא היה ארוע פציעה בברך במהלך התרגיל באפריל 1995 בעת השרות, שכן אין מחלוקת כי קיימת פגימה בברך וזו טופלה במהלך השרות. לאחר ששמענו את הצדדים, עיינו בחוות הדעת ובתיק הרפואי אנו מקבלים את הערעור ונפרט:

12. אין חולק כי המערער התגייס בפרופיל 97 ללא בעיות בברך.

13. האירוע מאפריל 1995, מגובה בדו"ח פציעה (ת/3) ונחתם ע"י רופא היחידה, ד"ר סגל, הצהיר בתצהירו (ת/2) ובדו"ח הפציעה כי "דו"ח הפציעה מולא רטרואקטיבית ע"פ מסמכים מתיקו האישי". על הדו"ח חתומים גם המפקד הישיר של המערער קצין בדרגת סרן, ומפקד הגדוד סא"ל ארנון, ולא היה מקום לפקפק בנכונות הדו"ח. המשיב ויתר על חקירתו, כמו גם על חקירת החייל הנוסף שהכיר מקרוב את המערער ויכול היה לשפוך אור על השאלה מתי החל לחוש בכאבים, וכיצד התפתחו. המנעות זו פועלת לרעת המשיב ומחזקת את גרסת המערער, שלא הוזמה ממילא.

14. התייעוד הרפואי (ת/3), בשנים שלאחר החבלה, בהן ברי כי לא נשקלה תביעה ע"י המערער, תומך בעמדת המערער (וראה עדותו שורות 10-11 עמוד 7).

15. אנו מקבלים את עדות המערער לפיה לאחר האירוע טופל שמרנית במנוחה ופיזיותרפיה ולא חשב שהמצב יתפתח ואי פעם יאלץ להגיש תביעה. בתעודת סיכום מחלה מיום 21/10/95 מבי"ח בנהריה – נכתב מפיו של המערער "נחבל חבלה סיבובית בברך שמאל". גם בתעודת סיכום המחלה מיום 30/11/95 נכתב "מתקבל לטיפול P.T בברך שמאל לאחר שסבל מחבלה מקומית בברך זו לפני 7 חודשים". בהפניה לרופא מומחה מיום 08/01/96 נכתב "לפני 18 חודשים נפל ועקב טראומה זו עם חבלה בברכיים". בבקשה לאישור ניתוח (נטולת תאריך) נכתב ע"י קצין רפואה ד"ר טליס "נפצע בצבא לפני 6 שנים בברך שמאל עבר ניתוח מאז בעיות עם הברך". בביקור אצל אורתופד במסגרת קופ"ח מיום 10/01/05 שוב מוזכר מפיו "כאבים בברך שמאל מזה 10 שנים לדבריו לאחר שנחבל בצבא". בתייעוד מ-2007 נכתב "כאבים בברך שמאל לדבריו מאז תאונה בצבא מזה 12 שנים", וכך גם בביקור משנת 2009 "לדבריו תלונות אלו החלו מאז פציעה בצבא בשנת 1995". אין בכל התייעוד רמז לאירוע אחר והרי ברור כי עסקינן בפגימה שתולדתה בחבלה ולא במחלה המתפתחת מעצמה.

בית משפט השלום בחיפה

משרד הביטחון/אגף השיקום ע"פ 10-09-9581 אבו די

16. המסמך בענין ההפניה לניתוח שנערך ע"י מי מנציגי המשיב ושאינו נושא תאריך, מצטרף לדוח הפציעה שגם שם לא הקפיד מי מנציגי המשיב למלא את התאריך. דפוס רשלני זה צריך לפעול לרעת המשיב ולא להיות מגולגל על המערער שנגרם לו נזק ראייתי, שלא בטובתו. אי הקפדה על תיעוד מסודר מעלה אף את החשד שמא ישנם מסמכים נוספים שהלכו לאיבוד הסמוכים לאירוע ותומכים בגרסתו, שכן המערער העיד שקיבל טיפול מיד לאחר האירוע.

17. ביום 01/11/95 (7 חודשים לאחר האירוע), עבר ניתוח ארתרוסקופיה. בניתוח אותרו שחיקת שחוס של הקונדיל הפנימי וקרע חלקי של הרצועה הצולבת – ממצא חבלתי. אין כל הסבר אחר, מלבד החבלה באפריל 95 לממצאים אלו, כך שמתקיים קשר סיבתי בין הנפילה באפריל 95 למצב הברך.

18. סוף דבר, גרסתו לפציעה עקבית, מגובה במסמכים רפואיים, בעדותו, בעדות חברו ליחידה, שלא נחקר (ת/1), ואין סיבה שלא לקבלה. המערער הרים את הנטל מעל הנדרש.

19. אשר על כן, אנו מקבלים את הערעור. המשיב ישפה את המערער בשכ"ט המומחה בו נשא לפי קבלה שתומצא, ובנוסף בשכ"ט עו"ד בסך כולל של 8,000 ₪.

ניתן היום, י"ב כסלו תשע"ג, 26 נובמבר 2012, בהעדר הצדדים.

מר דוד לוקוב
חבר הוועדה

פרופ' איתן פלדי
חבר הוועדה

אילת דגן, שופטת
יו"ר הוועדה

אילת דגן, שופטת

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 9581-09-10 אבו ריש נ' משרד הביטחון/אגף השיקום

5 מתוך 5